

PRÍPADOVÁ ŠTÚDIA 3

Ako môže spoločné úložisko digitálnych zdrojov zvýšiť spoluprácu na škole

Odkaz na video: <https://www.youtube.com/watch?v=OIT9osFnEvY>

Zúčastnená škola – údaje v školskom roku 2021/2022

Základná škola s materskou školou, Gaštanová 56, Žilina

Počet žiakov: 537

Počet pedagogických zamestnancov: 39

Vekový priemer pedagogických zamestnancov: 54 rokov

Pozn.: plne organizovaná základná škola (1. - 9. roč.), v rámci projektu sa zameriavala na I. stupeň (1. – 4. roč.)

Východisko na škole

Škola bola relatívne dobre vybavená digitálnymi technológiami, niektoré zariadenia boli staršie a nie všetky triedy mali k dispozícii potrebné technické vybavenie (napr. interaktívne tabule). Pred projektom učitelia absolvovali rôzne školenia. Informácie z nich však moc nezdieľali, ich spolupráca najmä počas pandémie viazla. Väčšina učiteľov si digitálne materiály hľadala samostatne. Učitelia využívali najmä materiály zo Zborovne.sk, hľadanie aktuálnych zdrojov zaberalo čas. Zdieľanie učebných materiálov fungovalo prevažne v tlačenej podobe. Vedenie školy podporovalo experimentovanie v škole, rozvoj dlhodobých skúsenosti pedagógov učiť kreatívne, v prístupe zameranom na žiaka a chuti experimentovať.

Definícia problému

Nedostatočná komunikácia medzi učiteľmi a nižšia úroveň digitálnych zručností pedagogických zamestnancov školy bránila vo vytváraní a zdieľaní informácií a materiálov v digitálnej podobe. Učebný obsah bol tým pádom málo atraktívny.

Riešenie

Vytvorenie spoločného interného úložiska pre digitálne materiály (napr. uschovna.sk). Zdieľanie zdrojov medzi učiteľmi pri plánovaní vyučovacích hodín a následné zatriktívnenie vyučovacieho procesu pre žiakov.

Proces realizácie

1. Učitelia si individuálne diagnostikovali digitálne zručnosti, ktoré mali¹ a identifikovali v akých aplikáciách a témach môžu pomôcť zaškoliť svojich kolegov, ale aj v čom by sami potrebovali pomôcť.
2. Spoločne sa dohodnú na štruktúre, obsahu a funkcionalitách interného úložiska na uschovna.sk.

¹ Na základe už použitých nástrojov ako napr. SELFIE alebo TET-SAT, alebo prostredníctvom sebareflexie v jednotlivých oblastiach využívania digitálnych technológií.

3. Digitálny koordinátor (alebo iná poverená osoba) vytvoril zdieľanú tabuľku pre záznam potrebných a absolvovaných školení pre pedagógov.

Vzor tabuľky pre zaznamenávanie aktivít pre pedagógov

Aktivita	Dátum	Začiatok školenia	Čas	Miesto	Školiteľ	Počet školených	Téma	Cieľ

Príklad

Školenie	30.3.2022	17:00 hod.	2	online		15	Práca s e-učebnicami	Učiteľ vie používať e-učebnice na vyučovacích hodinách
						15	uschovna.sk	Učiteľ vie vytvárať priečinky a nahrávať súbory na spoločné úložisko

Zdroj: ZŠ Gaštanová 56, Žilina

4. Digitálny koordinátor (alebo iná poverená osoba) vytvorila spoločné úložisko na webovej stránke <https://uschovna.zoznam.sk>. V rámci interného úložiska sa vytvoril priečinko pre každý ročník, v rámci ročníka sa vytvorili priečinky pre jednotlivé predmety, ktoré sa v danom ročníku učia.
5. Učitelia postupne nahrávali do priečinkov materiály v digitálnej forme (textové dokumenty, prezentácie, testy, odkazy na používané aplikácie).
6. V tabuľke sa viedli záznamy, koľko žiakov absolvovalo vyučovaciu hodinu, na ktorej učiteľ využil materiály digitálnej forme zo spoločného úložiska. Učitelia si pri aktívnom využití materiálu na vyučovaní zaznamenávali odozvy od žiakov, ktoré neskôr zahrnuli do spätnej väzby k danému materiálu².

Vzor tabuľky pre zaznamenávanie materiálov na vyučovanie

Dátum	Vyučujúci	Názov materiálu	Počet hodín	Počet žiakov, ktorí sa aktívne učili z materiálu	Hodnotenie (od iných pedagógov)

Príklad

28.3.2022	Šimková	MAT 4_Matematické úlohy v knihách	4	25	výborný
-----------	---------	-----------------------------------	---	----	---------

7. Učitelia raz za štvrtrok vyhodnocovali kvalitu zdieľaných materiálov na internom úložisku za účelom skvalitnenia zdieľaného obsahu pre svojich kolegov, čo zlepšilo podmienky spolupráce medzi učiteľmi pri výučbe, a zároveň sa identifikovali materiály, ktoré bolo potrebné upraviť alebo aktualizovať, a tým dochádzalo aj k ich skvalitneniu.

Výsledky

Týkajúce sa učiteľov:

- Efektívnejšie plánovanie hodín a ušetrenie času s prípravou materiálov na vyučovaciu hodinu.
- Zjednodušenie prístupu učiteľov k digitálnym materiálom, ktoré sú aktuálne a môžu ich využívať.
- Neustále rozvíjanie digitálnych zručností prácou v digitálnom prostredí (napr. pri tvorbe učebných materiálov, využívaní funkcionalít interného úložiska ale aj pri vyučovaní sa snažia viac využívať digitálnej technológie).
- Zlepšenie kooperácie učiteľov vytvorením interného úložiska, tiež využívaním internej pomoci a skúseností ostatných kolegov s využitím daného digitálneho obsahu.
- Aktuálnosť a ľahká prístupnosť materiálov, prispôbených podmienkam školy.

² Napr. interakciou: žiaci, ktorým sa hodina páčila dvihnú ruky, a ktorým sa nepáčila ruky nedvíhajú. Na základe počtu páci a nepáci dá učiteľ spätnú väzbu do tabuľky.

Týkajúce sa žiakov:

- Zaujímavejšie vyučovacie hodiny, podporujúce kreativitu žiakov, ich predstavivosť a motiváciu učiť sa.
- Plynulejší priebeh vyučovacej hodiny v triedach, kde sa začali používať digitálne technológie a čerpá sa obsah z interného online úložiska.
- Zvýšenie samostatnosti a miery spolupráce žiakov počas vyučovania.

Ako sa dá jej úspešná implementácia merať

- Podiel počtu digitálnych zdrojov v úschovni voči množstvu na začiatku projektu.
- Podiel vyučovacích hodín s využitím materiálov z úschovne z celkového počtu.
- Podiel žiakov z celkového počtu, ktorí na vyučovacích hodinách pracovali s materiálmi z úschovne.
- Meranie kvality materiálu hodnotením v rámci hodnotiacej tabuľky (spätná väzba od kolegov, ktorí využili materiál zo zdieľaného úložiska).

Návrh na dlhodobú udržateľnosť

- Komplexné nastavenie štruktúry interného úložiska – označovanie rokov, ročníkov a presné značenie priečinkov a súborov.
- Pravidelná kontrola a prečisťovanie nepotrebných priečinkov a súborov, ktoré sú neaktuálne, nepotrebné a pod.
- Každoročné meranie digitálnych kompetencií a mäkkých zručností učiteľov prostredníctvom napr. [SELFIE](#), [SELFIE for Teachers](#), [TET-SAT](#) alebo [Ucitel21](#).